

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL: 17 SAYI: 182 TEMMUZ 2005

TMMOB İZMİR ŞUBESİ 37. YILINI KUTILADI

TMMOB İZMİR ŞUBESİ
OTUZYEDİ YASINDA

merhaba...

YAZ SICAKINDA SERİN DÜŞÜNCELER

Yaz sıcaklarının siyasal ve ekonomik koşulların bunalıcılığına yenik düştüğü bugünlerde her gün yeni bir olumsuzluk haberi alıyoruz. Bu yoğun ve bir o kadar da sanal olan gündem insanı şaşkınlığa düşürüyor.

Yerel ve ulusal basında İzmir Valisi'nin İngiltere seyahati uzunca bir süre tartışıldı. Yürütülen tartışmalarda konunun "etik davranış kavramı" ile ilişkisinin kurul(a)madığını gördük ve yine şaşırmadık!

Sürdürülen tartışmanın da özü olmadığı için artık bitecek olması sevindirici. Ancak işine geldiği gibi davranmayı alışkanlık haline getiren, bugünü ile ertesi günü birbirini tutmayan anlı şanlı medya ile "basın"ın ayrımı bu tür tartışmalarda ortaya çıkıyor.

Yaşananlar ülkemize 12 Eylül karabasanı ile iktidar olan siyasal ve ahlaki çöküntü döneminin uygulamaları ile kurumsallaştığını gösteriyor. Bu durum; kuralsızlığı demokratik açılım olarak sunan Özalcı anlayışın yerleştiği "benim memurum işini bilir" kavramının geldiği durum olarak da açıklanabilir.

Ülkemizde sürdürülen ağır kapitalizm saldırısının sağlık alanında yaşanan ticarileştirme operasyonundan sonra Tüpraş, Petkim, Erdemir ve Türk Telekom'un özelleştirilmesi olarak kamuoyu gündemine sokulan süreç şimdi de gerçekliğinden uzaklaştırılarak, "özelleştirme olsun ama yabancıya satılmasın" düzlemine sıkıştırıldı.

Tartışmanın bu yapay düzlemde çıkarılması gerekmektedir. Zira bu düzlemdeki tartışmaların sendikalar, dernekler ve çeşitli grupları da arkasından sürüklerken, "özelleştirme tercihi"nin gerçek boyutu ve yaratacağı tahribatı gözden kaçırılmaktadır. Hal böyle olunca geniş anlamdaki özelleştirmeye karşı mücadelenin güce kavuşturulacağı geniş cephenin oluşumu da bir türlü gerçekleşmiyor.

Tüpraş özelleştirmesine karşı mücadele, sadece örgütlü Petrol-İş sendikasının sorunuymuş gibi, Erdemir özelleştirmesine ise yabancıya sattırmamaktan ibaret ve aslında sığ bir yaklaşımla sürdürülen mücadele olarak devam ediyor.

Biliyoruz ki özelleştirme, eğitimden sağlığa, kültürden güvenliğe, kent varlıklarının satışına kadar kamusal alanları kapsayan bir geniş çerçevede hayata geçirilmeye çalışılıyor. Dolayısıyla bu kavram topyekün kamu girişimciliğinin yani ulus devletin örgütlenmesi ile kamunun yarattığı tüm kazanımları istiyor. Farklı alanlarda yapılan uygulama ve düzenlemelerin hiçbiri bir diğerinden kopuk değil. Özelleştirmeci cephenin

ortak amacı; kar ve sermaye birikimi düzenine halktan ya da çalışanları ezerek ve sömürerek taze kan, yeni canlı hücreler sağlamak.

Sürekli krizler üreten ve krizlerini de yeni kamusal alanlar üzerinden çözen kapitalizmin ana söylemi olan özelleştirme kavramı artık "kamuyu KİT kamburundan kurtarmak ve bu alanlardan sağlanan kaynakları sağlığa, sosyal güvenliğe ve eğitime kaynak sağlamak" tartışmasının öznesi değil. Görüyoruz ki KİT'ler karda da olsa, zararda da olsa haraç mezat. Kamu, her tür ekonomik alandan tasfiye ediliyor.

Bizde tasfiyenin koşulları 24 Ocak kararları sonucu 1980 darbesi ile başladı ama biraz gecikti. Şimdi gecikmenin kapatılması için IMF bastırıyor.

"İkinci kuşak reformlar" ise devlete yeni bir görev getirdi. Böylece ulus devlet kavramı ve gerçeği, kendi tarihsel ve toplumsal ilişkilerince biçimlenen kurumsal ve hukuksal yapılarını hızla ve tabii ki IMF-DB ve benzerlerinin dayatmalarıyla yeniden tanımlama ve düzenlemeye koyuldular. Merkez Bankası özerkleştirilmesi, parlamento ve siyasetin denetiminden uzak ve özerk kurulların ekonomi ve sosyal yaşamın ana kurumları haline getirilmesi operasyonu, küresel sermayenin "tek hukuk" sistemini tüm yerküreye hakim kılma arayışından başka bir şey değildi.

Tüpraş, Petkim, Erdemir ve Telekom'da yaşananların özünde bunlar yatmaktadır. Telekom %55'lik kamu payının özelleştirmesini başarı olarak sunanlar şu sorunun yanıtını vermek zorundadırlar. 6 milyar 550 milyon doların biri peşin kalanının ise beş taksitte Türk Telekom'un karlılığı üzerinden ödenecek olması çayın taşı ile çayın kuşunun vurulması anlamındadır. Son üç yılda ekonomimize 13 milyar dolar katkı sunan Türk Telekom'un özelleştirilmesine karşı mücadele edilmelidir.

"Devlet ekonomiden elini eteğini çeksin" gibi histerik çıktıklar atanlar bu sosyal mevzileri yıkmaya, savunma mekanizmalarını topluca tasfiye etme telaşında olanlardır. Bu histerik arzu hayata geçtiğinde, sermayenin mutlak tahakkümü gerçekleşecektir.

Haber-Sen'in Türk Telekom hisselerinin altyapı mülkiyeti ile birlikte devredilmesinin iptali için açtığı davaya bel bağlanarak savunulmaya bırakılmayacak kadar önemli bir varlığımızdır.

Dostlukla.

Musa Çeçen

Şube Yönetim Kurulu Başkanı

 TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL:17 SAYI:182 TEMMUZ 2005	Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Adına Sahibi: Musa ÇEÇEN Yazı İşleri Sorumlusu Şemsettin BABADAG Yayına Hazırlayan Kamer TÜRKİYILMAZ Ayda bir çıkar. Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yolların.	Yayın Komisyonu: Avni GÜNDÜZ, M. Macit MUTAF, Ahmet BECERİK, Mehmet GÜZEL, N. Sedat GÜLŞEN, Özgür TAMER
	Yazışma Adresi: EMO İzmir Şubesi 1337 Sk. No: 16 K:8 Çankaya-İZMİR Tel/Fax: 0.232.489 34 35 izmir@emo.org.tr url:www.izmir.emo.org.tr	Baskı Altındağ Grafik Matbaacılık 1. San. Sit. 2839 Sk. No:28 Mersinli-İZMİR Tel : 0232. 457 58 33 Baskı Tarihi: 09.07.2005

EMO İzmir Şubesi Bülteninde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

şubeden haberler...

MANİSA'DA İŞLETME SORUMLULUĞU EĞİTİMİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

EMO Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİSEM) kapsamında düzenlenen İşletme Sorumluluğu eğitimi daha önce bu hizmeti üstlenmiş SMM üyelerimizin bilgi birikiminin artırılması amacı ile 10 Haziran 2005 tarihinde Manisa'da gerçekleştirildi.

Manisa'nın il ve ilçelerinden 23 SMM üyemizin katıldığı eğitimde Musa ÇEÇEN *Mühendislik ve Etik, YG Elektrik Tesislerinde İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği, Elektrik Tesislerinde Güvenlik*, Sedat GÜLŞEN *Mühendislik Mimarlık ve TMMOB Yasası ile EMO Yönetmelikleri*, Dr. Halil EROL *Elektrik Kazalarında İlk Yardım* ve Av. Zeki İŞLEKEL *Mühendislerin Hukuki Sorunları* konularında katılımcılara bilgi aktardılar.

EMO Elektrik YG Tesisleri İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği gereği eğitime katılan üyelerimize Odamızdan yetki belgesi verilecektir.

EMO-MMO ASANSÖR KOMİSYONLARI TOPLANTISI

EMO-MMO İzmir Şubelerince 13.06.2005 tarihinde Asansör Komisyonları toplantısı MMO İzmir Şubesinde düzenlendi. Şubemizden Asansör Komisyonu üyeleri Ertan BEYAZIT, Barış AYDIN, Nuri ÇAKIN, Serdar TAVASLIOĞLU, Onur ERCAN, Rüstem ALTINÖZ'ün katıldığı toplantıda; Asansör Yönetmeliği (95/16/AT) ve bu yönetmelik kapsamında Asansörlere İşletme Ruhsatı verilmesindeki temel kriterler tartışıldı. Belediyelerce uygulanan yöntemlerin nasıl olacağı, ne tür belgelerin isteneceği ve incelemelerin yapılması gerektiği konusunda fikir birliğine varılan toplantıda Asansör Yönetmeliği'nin (95/16/AT) ilgili maddeleri irdelenerek binaya verilecek teknik dosya ve Belediyelerce yapılacak uygulamaların kriterleri belirlenerek tutanak haline getirildi.

Asansörlerde temel sağlık ve güvenlik gereklerinin ve buna bağlı CE uygulamasının zorunlu olarak uygulamaya girmesine rağmen halen ulusal mevzuatı ilgilendiren kısımlarının tam olarak belirlenmemesinin yarattığı sıkıntıların da tartışıldığı toplantıda öncelikle işletme ruhsatı aşamasında uygulanacak yöntemlerin Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (EAYSAD) işbirliği ile toplantı yapılarak asansör üreticilerinin de gündemine getirilmesine ve tartışma ortamı oluşturulmasına karar verildi.

Komisyon üyeleri Belediyelerle görüşmelerin yapılması ve ortak bir uygulamanın içine girilmesi yönünde görüş birliğine vardılar.

13.06.2005 tarihli toplantıda alınan karar gereği EAYSAD ile Şubemizde 22.06.2005 tarihinde MMO İzmir Şubesi Asansör Komisyonu'nun da katılımıyla toplantı düzenlendi. MMO İzmir Şubesi Asansör Komisyonu üyeleri, EAYSAD yetkilileri ve Şubemizi temsilen Bülent ÇARŞIBAŞI, Ertan BEYAZIT, Onur ERCAN, Nuri ÇAKIN ve Barış AYDIN katıldı.

Toplantıda 13 Haziran'da Şubemiz ile MMO İzmir Şubesi ortak asansör komisyonunun yaptığı asansörlere işletme ruhsatı verme işlemleri ile ilgili çalışma; sektörün, sanayi temsilcilerinin görüşüne sunuldu. Toplantı sonunda tüm katılımcılar önceki toplantıda oluşturulan çalışma ile ilgili fikirbirliğine vardılar. Bu çalışmanın Belediyeler ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlara aktararak genişletilmesi yönünde uygulama yapılması gerektiği belirtildi.

şubeden haberler...

JENERATÖRLERİN PROJELENDİRİLMESİ VE TEKNİK ÖZELLİKLERİ

1 Haziran 2005 tarihinde Şubemizde AKSA Jeneratör firmasından Mustafa KILIÇ ve Yusuf BAYAR ve serbest çalışan üyemiz Halis KAYA, "Dizel Jeneratörlerin Projelendirilmesi ve Teknik Özellikleri" konulu bir seminer verdi.

Seminerde Halis KAYA "Raporlar(S.M.M. Belgesi, Büro Tescil Belgesi, vs...)", "Hesaplar (Keşif Özeti, Jeneratör Gücü Hesabı, Gerilim Düşümü Hesabı)", "Şema ve Planlar", "Onaylı Mevcut Projeler" ve "Şartname ve Tip Projeler" konularını katılımcılara aktarırken AKSA Jeneratör firmasından Mustafa KILIÇ ve Yusuf BAYAR "Genel Jeneratör Eğitimi", "Jeneratör Kontrol Modülleri", "Senkronizasyon", "Güç Hesabı", "Harmonikli Yükler", "UPS'li yüklere göre uygun güçte jeneratör seçimi" konularını sundu.

Jeneratörler dalında bu yıl üçüncü semineri de gerçekleştiren Şubemizin bu kapsamda devam ettirdiği çalışmalarla ilgili duyuruları <http://izmir.emo.org.tr>

sayfasından veya "emo.org.tr" uzantılı e-posta hesaplarınıza gelen iletilerden takip edebilirsiniz (duyuruları almakta sorun yaşayan üyelerimiz izmir@emo.org.tr e-posta adresine sorunlarını ilettiler)

ENERJİ İLETİMİ VE DAĞITIMI SEMİNERİ

Şubemiz ve Siemens A.Ş.'nin ortaklaşa düzenlediği "Enerji İletimi ve Dağıtımında Siemens Çözümleri ve GIS Şalt Merkezleri" başlıklı seminer 16 Haziran 2005 tarihinde Ege Palas'ta gerçekleştirildi. Açılış konuşmalarıyla başlayan etkinlikte GIS Çözümleri ve Yüksek Gerilim başlıklarında Siemens firmasından Hasan AYDIN bilgi verirken, Enerji Otomasyonu ve Scada konusunda Kadir AYDIN, Orta Gerilim ve Alçak Gerilim başlığında Tarık HÜRÇAN, Satış Sonrası Hizmetler ve Servis konusunda Aydın ALTINORDU bilgilendirmede bulundu. 120 üyemizin katıldığı etkinlik kokteyl ile son buldu.

ELEKTRİK TESİSLERİNDE TOPRAKLAMA ÖLÇÜMLERİ EĞİTİMİ

Elektrik Tesislerinde Topraklama Ölçümleri eğitimi 18 Haziran 2005 tarihinde Şubemizde gerçekleştirildi. Şubemiz Teknik Görevlisi Elk. Elo. Müh. Ali Fuat AYDIN tarafından verilen ve topraklama ölçümlerinde görev alacak mühendislerin konu hakkındaki bilgi birikimlerini artırmanın yanı sıra raporlama gibi konularda standardizasyon yaratmak amacı güdülen eğitime yaklaşık 20 üyemiz katıldı.

Eğitimde genel ölçüm teorisinin ardından toprak özgül direnci ölçümleri, topraklama geçiş direnci ölçümleri, süreklilik testleri ve klamp tipi ölçümlere değinildi. Daha sonra ölçümlerin değerlendirilmesi ve raporlama konusunda genel topraklama teorisi ve Elektrik

Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği hükümlerine ilişkin bilgilendirmede bulunuldu.

Şubeden haberler...

DEÜ ÖĞRENCİLERİNDEN BİTİRME PROJELERİ SERGİSİ

DEÜ Mühendislik Fakültesi'nde 2003 yılından bu yana sürdürülen bitirme projeleri sergisi; bu yıl 15 Haziran 2005 tarihinde yapıldı. Bitirme Projeleri Sergisi iki poster

oturumunda sunulan 69 bildiri ardından yapılan değerlendirme, ödül töreni ve kokteyle tamamlandı. Proje sergisi ile; mezunlar mühendislik eğitimleri boyunca edindiklerini; öğretim elemanlarına ve yakın gelecekte aralarına katılacakları sanayi ve diğer kuruluş elemanlarına gösterme olanağı buldular.

Açılışta Bitirme Projeleri Sergisi Düzenleme Kurulu adına Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cüneyt GÜZELİŞ'in konuşma yaptığı etkinlikte Şube YK Başkanı Musa ÇEÇEN de Odamızı tanıtan konuşma yaptı. Sergide yapılan değerlendirme sonucunda birinciliği Bertan KARAHODA ve Aykut KOCAOĞLU ikinciliği Bahadır URFALI, Ö. Melih ALPAN, Orhan AKSOY, Erkan ULUDAĞ paylaşırken, üçüncülüğü Mustafa Uğur TORUN aldı.

EÜ ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ SEKTÖRLE TANIŞMA VE PROJE SERGİSİNİ GERÇEKLEŞTİRDİ

Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümü son sınıf öğrencileri 17 Haziran 2005 tarihinde bitirme projelerini sergilediler. Etkinlik ile öğrenciler; elektrik elektronik sektöründe yer alan kuruluşları

tanıma fırsatı bulurken, etkinliğe katılan sektör temsilcileri de öğrencilerin bitirme projelerini detaylı olarak izleme olanağı buldular.

Açılış konuşmalarında Ege Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Metin ÇOLAK; ilk önce bölüm hakkında bilgilendirmede bulundu. Konuşmasında Prof. Dr. Metin ÇOLAK; üniversite-sanayi-Oda üçgeninin sektörün en önemli yapısı olduğunu vurgularken Şube YK Başkanı Musa ÇEÇEN Oda etkinlikleri hakkında bilgi verdi. Diğer sektör temsilcilerinin de kurumlarını tanıtmalarının ardından öğrenciler çalışmalarını katılımcılara aktardılar.

İki oturumda 11 öğrenci proje demolarının sunulduğu etkinlik, Odamızın bölümde düzenlediği kokteyle son buldu.

İYTE MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ MEZUNİYET TÖRENİ

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün 2004-2005 öğretim yılı mezuniyet töreni 24 Haziran 2005 tarihinde İYTE Kapalı Spor Salonu'nda gerçekleştirildi. İYTE Bilgisayar Mühendisliği'nden 21 öğrencinin mezun olduğu törende dereceye giren öğrencilere Şubemizce armağan verildi. İYTE Bilgisayar Mühendisliği Bölümü birincisi Mutlu BEYAZIT, ikinci Çağdaş CİRİT, üçüncü Erhan DİNÇKAN ve diğer mezunlarımıza mesleğe hoşgeldin diyor başarılarının devamını diliyoruz.

Şubeden haberler...

İŞLETME SORUMLULUĞU HİZMETLERİNİ YALNIZCA MÜHENDİSLER ÜSTLENEBİLİR

Geçtiğimiz aylarda **EGEM Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.** Tarafından fabrikalara gönderilen iki sayfa firma tanıtıcı yazıda faaliyet alanları olarak elektronik sektörünün yanı sıra yüksek gerilim trafo merkezlerine de yer vererek Elektrik İşletme Sorumluluğu, Elektrik Bakım ve Danışmanlık Hizmetleri, Proje Çalışmaları ve Uygulamaları, Kompanzasyon Sistemleri - Proje ve Uygulama, Paratoner Sistemleri, YG Akım, Gerilim Trafolarının ve Kablolarının İzolasyon Testlerinin yapıldığı belirtilmiştir.

Firmada görevli EMO tarafından belgelendirilmiş elektrik mühendisinin bulunmamasına karşın böyle bir yazının firmalara iletilmiş olması fabrikalarla iş akdi ile görevlendirilmiş işletme sorumlusu SMM üyelerimizin de zor durumda kalmalarına neden olmuştur.

Şubemiz tarafından firmaya yasa maddelerini anımsatan uyarıcı bir yazı yazılmış, konu hakkında bilgi istenmiş, gerektiğinde sorumlular hakkında yasal girişimde bulunulacağı vurgulanmıştır.

Firmadan gelen yanıtta, verilen hizmetlerde bazen partner firmalar ile hareket edildiği ve elektrik YG tesislerinde de partner firma olarak bir elektrik mühendisi ile çalışılmasının hedeflendiği açıklanmıştır.

Mesleğin korunması, uygulamalarda kamu yararının gözetilmesi amacı ile Odamıza düşen görevlerin yanı sıra üyelerimize de önemli görevler düşmektedir.

Öncelikle özellikle elektrik YG tesisleri işletme sorumluluğu gibi uzmanlık gerektiren, can ve mal güvenliği açısından hata affetmeyen bir hizmetin yerine getirilmesinde teknik bilgi ve tecrübenin yanı sıra etik kurallarından da ödün verilmemelidir. Hizmetin yerine getirilmesi sırasında mesleki kurallara uyulmalı, sonuçları izlenmeli ve gerekli yaptırımlar yerine getirilmelidir.

Aksi takdirde yetkisiz kişilerin mühendislik mesleğini, unvan ve yetkisini kullanma istekleri her zaman var olacaktır.

YENİ İMAR KANUNU TASARISI TASLAĞI TARTIŞILIYOR

Ülkemizde imar kanunlarının ilki 09.07.1956 yılında kabul edilmiş ve 16.07.1956 yılında 6785 sayılı yasa olarak çıkartılmış, 12 Eylül sonrası değişikliklere uğramış ve 3 Mayıs 1985 tarihinde TBMM'de kabul edilerek 9 Mayıs 1985 tarihli Resmi Gazete'de 3194 Sayılı İmar Kanunu olarak yayınlanmış olup bazı değişikliklerle günümüze kadar uygulanmaktadır.

Depremler ve doğal afetler sonrasında gündeme getirilen İmar Yasası değişikliği yerine Yapı Denetim Kanunu çıkartılmış, imar uygulamalarına yönelik olarak özel firmalara raporlar hatırlattırılmış, çalışmalar sonucu İmar ve

Şehirleşme Kanun Tasarısı, İmar Kanunu Tasarısı gibi başlıklarda tasarılar oluşturulmuştur.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürüğü tarafından en son hazırlanan Mayıs 2005 tarihli "Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı" taslağı ise internet ortamında yayınlanarak tartışmaya açılmıştır.

Birçok tanım ve uygulamayı değiştiren kanun taslağını dileyen üyelerimiz Şubemizden temin ederek görüşlerini Odamıza aktarabilirler.

ESNAF VE SANATKARLAR MESLEK KURULUŞLARI KANUNU YAYINLANDI

17.07.1964 tarihinde kabul edilen 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu günümüze kadar birçok değişikliğe uğramış, süreç içerisinde de Elektrik Teknisyenleri Derneği gibi esnaf dernekleri Oda haline dönüşmüştür.

07.06.2005 tarihinde TBMM'de kabul edilen 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu 21 Haziran 2005 tarih ve 25852 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunda esnaf ve sanatkar, ekonomik faaliyetini sermayesi ile birlikte bedeni çalışmasına dayandıran ve

kazancı tacir veya sanayici niteliğini kazandırmayacak miktarda olan, basit usulde vergilendirilenler ve işletme hesabı esasına göre deftere tabi olanlar ile vergiden muaf bulunan meslek ve sanat sahibi kimse olarak tanımlanmış olduğundan, fen adamı esnafların yanında ücretli olarak çalışarak yetkilerini kullanan diğer fen adamlarının durumları yasa ile çelişir duruma gelmiştir. Daha önceki yasa olduğu gibi yapılan değişiklikte de karma oda kavramı yerini korumuştur.

şubeden haberler...

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI UYGULAMASI YARGIYA TAŞINDI

Ülkemizde yaşanan depremler ve doğal felaketler sonrasında daha iyi bir üretim ve denetim savı ile çıkartılan yapı denetimi hakkındaki 4708 sayılı kanunda "proje müellifi mimarlık ve mühendislik tasarım hizmetlerini iştigal konusu olarak seçmiş, yapının etüt ve projelerini hazırlayan gerçek ve tüzel kişi" olarak tanımlanmasına karşın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yaptığı uygulamalarla kanun kapsamındaki pilot illerde fen adamlarının da proje yapmalarına olanak tanımaktadır.

Özellikle Dikili Belediyesi uygulamasına yönelik olarak yapı denetim şirketinde görev yapan üyemizin, elektrik fen adamı tarafından üretilen projeleri kanun maddesi gerekçe gösterilerek onaylamaması nedeni ile Bakanlık, 12 Ocak 2005 tarihli yazısında şu görüşü vurgulamıştır.

"4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanununun 1/k maddesinde proje müellifinin mimar ve mühendislerden oluşacağı hakkında herhangi bir hüküm bulunmamakta olup, söz konusu fen adamları Elektrikle İlgili Fen Adamlarının Yetki Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik ile verilen yetki ve sorumluluk sınırları içinde kalan yapılara ait çizdikleri elektrik işlerine ilişkin plan, proje, resim ve yaptıkları hesaplardan kanun ve yönetmelik gereği sorumludurlar. Ancak bu sorumluluğun yapının tümüne ait İmar Kanunu'nun 28. maddesinde sözü geçen fenni mesuliyet olarak algılanmaması fen adamlarınca hazırlanan plan ve projelerin ruhsat eki elektrik projesi olarak kabul edilip ilgili idarece onaylanması gerekmektedir."

Bakanlığın görüşünden mimarlık mühendislik tasarım hizmetlerinin mimar ve mühendislerin dışındaki kişilerce de yapılabileceği anlamı çıkmaktadır.

Oda Yönetim Kurulumuz mesleğimizin, üye hak ve çıkarların korunması açısından uygulamanın durdurulması ve iptali yönünde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı aleyhine dava açmıştır.

EMO avukatı Hayati KÜÇÜK tarafından 14.06.2005 tarihinde açılan davada özet olarak şu konulara değinilmiştir.

1. Elektrik ile ilgili fen adamlarının yetki ve sorumlulukları

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 38. maddesine göre ayrı ayrı belirlenmiştir.

2. 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun 19 pilot ilde uygulanmaktadır. Bu iller dışındaki illerde 3194 Sayılı İmar Kanunu geçerlidir.

3. Kanun koyucu tarafından 3194 Sayılı İmar Yasası'ndaki tanımlardan farklı olarak 4708 Sayılı Yapı Denetim Kanunu'nda amaçlara uygun yeni bir tanımlama getirilmiştir. Yapı Denetim Kanunu'nda proje müellifi mimarlık, mühendislik tasarım hizmetlerini iştigal konusu olarak seçmiş yapının etüt ve projelerini hazırlayan gerçek ve tüzel kişi olarak ifade edilmiştir.

4. Mühendislik ve Mimarlık Hakkında 3458 Sayılı Kanun'da mühendislik ve mimarlık ünvanı ve yetkisine sahip olacak kişilerin eğitim durumları belirlenmiş olup, elektrikle ilgili fen adamlarının kanununun 1. maddesinde sayılan diplomalara sahip kişiler olmadığına göre, bu kişilerin mimarlık, mühendislik tasarım hizmetini çalışma konusu olarak seçmeleri olanaksızdır.

5. Bayındırlık Bakanlığı yazısı dayanağının 3194 sayılı yasanın esas alındığı Danıştay kararlarına dayandırılmaya çalışılmaktadır. Daha sonra yürürlüğe giren 4708 sayılı kanun yorumuna dayanak yapılmamaktadır.

6. Fen adamları tarafından hazırlanan projeler yapı denetim kuruluşları tarafından onaylandığından mal ve can güvenliğini temin amacıyla düzenlenmiş kanun hükmüne aykırı ve kamu yararından uzak işlem hukuka aykırıdır. Uygulamanın devamı halinde giderilmesi güç ya da olanaksız sonuçların doğması kaçınılmaz olduğundan yürütmenin durdurulması istemi doğmuştur.

Sonuç olarak yasalarla değil genelgelerle yönetilen bir Bakanlığa her yıl yüzlerce dava açılmaktadır. Geçmişte de gerek EMO gerekse TMMOB ve bağlı birimleri tarafından onlarca dava açılmış ve uygulamanın düzeltilmesi hukuk sayesinde sağlanmıştır. Dava zaman aldığından kaybeden her koşulda kamu olmuş, kamu çıkarlarını korumak da ne yazık ki bu davada olduğu gibi Odalarımıza düşmüştür.

GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ

Şube Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevini yürüten A. Cumhuriyet ALPASLAN Yönetim Kurulu'ndan ayrılmış olup, bu görevi 28 Haziran 2005 tarihinden itibaren M. Emin ÖZGER üstlenmiştir. ALPASLAN'a ülkemiz ve meslek alanımıza ilişkin olumsuz koşulların düzeltilmesine yönelik TMMOB ve EMO'nun yürüttüğü çalışmalara yaptığı katkılardan dolayı teşekkür ediyor, M. Emin ÖZGER'e yeni görevinde başarılar diliyoruz.

**EMO İzmir Şubesi
Yönetim Kurulu**

şubeden haberler...

ELEKTRONİK SAYAÇLAR KONUSUNDA TEDAŞ MAHKEMELİK

Kombi tip elektronik sayaçlarda her fazdaki enerji miktarları geometrik ortalama yerine ayrı ayrı toplandığının anlaşılması sonrasında Şubemiz tarafından Noter gözetiminde piyasadan alınan iki adet sayaç TUBİTAK Ulusal Metroloji Merkezi (UME)'ye gönderilmiş ve ölçüm yöntemi bilimsel olarak da tespit edilmiştir.

Mekanik sayaçlarla ölçüm farklılığı nedeni ile eski ve yeni aboneler arasında da uygulama farklılığı yaratan sayaçlar aboneleri de reaktif enerji tüketim cezası ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Konu basın toplantısı ile kamuoyuna duyurulmuş ayrıca bir yazı ile de uygulamanın durdurulması, sayaç yazılımlarının değiştirilmesi TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nden istenilmiştir. Ancak Genel Müdürlüğün konu hakkında kayıtsız kaldığı, uygulamanın düzeltilmesi yerine prosedürlerine yazılı olarak geçirilmesi çalışmalarında olduğu anlaşıldığından mahkemeye verilmiştir.

Şube hukuk danışmanı Av. Zeki İŞLEKEL tarafından hazırlanan dava dilekçesi 6 Haziran 2005 tarihinde Danıştay Başkanlığı'na sunulmak üzere İzmir Nöbetçi İdare Mahkemesi'ne verilmiştir.

IV. YENİLENEBİLİR ENERJİLER SEMPOZYUMU VE SANAYİ SERGİSİ

Ege Üniversitesi Güneş Enerjisi Enstitüsü tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Yenilenebilir Enerjiler Sempozyumu ve Sanayi Sergisi 9-10 Haziran 2005 tarihinde gerçekleştirildi. Etkinlikte, Yenilenebilir Enerji ve Çevre İlişkisi, Rüzgar ve Güneş Enerjisi Uygulamaları, Biyokütle ve Biyogaz, Diğer Yenilenebilir Enerji Uygulamaları ve Verimlilik, Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Sanayileşme, Yenilenebilir Enerji ve Meslek Odalarının Bakışı, Yenilenebilir Enerji Politikaları ve Mevzuat konularında oturumlar gerçekleştirilerek konu ile ilgili uzmanların görüş ve önerileri katılımcılara aktarıldı.

Yenilenebilir Enerji ve Meslek Odalarının Bakışı konulu oturumda Şube YK Başkanı Musa ÇEÇEN; Enerji Politikaları İçinde Yenilenebilir Enerjinin Yeri başlıklı sunum gerçekleştirdi. Sunumda YEK Yasası'na ilişkin görüş ve önerilerin aktaran ÇEÇEN, yasanın ülkemiz yenilenebilir enerji kaynaklarının gerçekçi, tutarlı ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması yönündeki taleplerin karşılama yetersiz olduğunu belirterek TMMOB ve EMO'nun yenilenebilir enerji kaynaklarının kamu ve toplum yararına etkin bir şekilde devreye girmesini öngören bir yasal düzenlemenin savunucusu olduğunu dile getirdi.

TAINN 2005

14. Türk Yapay Zeka ve Yapay Sinir Ağları Sempozyumu, bu yıl İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi'nin (İYTE) 16-17 Haziran tarihlerinde Çeşme'de gerçekleştirildi. Bu sene ki sempozyum, makalelerin hakemler tarafından değerlendirilmiş olması, düzenleme komitesi ve yurtdışından katılan davetli konuşmacıların varlığı ve bildiriler kitabının Springer-Verlag yayınevi tarafından "Lecture Notes in Artificial Intelligence" dizisinden basılarak tüm dünya üniversitelerine dağıtılacak olması gibi noktalardan birçok ilki de gerçekleştirmiş oldu.

Birinci gün sempozyum başkanlığını da yürüten, İYTE Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. F.Acar Savacı'nın açılış konuşmasıyla başlayan sempozyumun ilk sunumunu Toronto Üniversitesi'nden, bulanık sistem modelleri konusunda dünyanın önde gelen isimlerinden Prof.Dr. Burhan Türkşen yaptı. İkinci günün davetli konuşmacısı Saarland Üniversitesi'nden, yapay zeka alanında dünyadaki önemli bilim insanlarından biri olan Prof.Dr. Joerg Siekmann'dı. Sözlü sunumların ve poster oturumlarının gerçekleştirildiği sempozyuma İzmir

üniversitelerinden katılım şu şekilde gerçekleşti: DEÜ'den Ç.Yetişenler- A.Özkurt (Elektrik-Elektronik Müh.) "robotik", Z.H.İnan-M.Kuntalp "bulanık gruplama", A.C.Gedik (Müzikoloji)- A.Alpkoçak (Bilgisayar Müh.) "sınıflandırma", Z.Yumak-T.Yakhno (Bilgisayar Müh.) "mühendislik uygulamaları" oturumunda bildirileriyle yer aldılar. EÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden A.Savran "bulanık sinir ağları", S.Şahin-A.Savran "sinir ağları", M.Alçı ve S.Bora(Bilgisayar Müh.) "mühendislik uygulamaları" oturumlarında yer aldılar. İYTE'den de Ş.Ozan-Ş.Gümüştekin "görüntü işleme", H.E.Sevil-E.Gezgin-S.Ozdemir "mühendislik uygulamaları" oturumlarında yer aldılar. Türkiye'nin birçok üniversitesinden de yoğun katılımın gerçekleştiği sempozyuma davetli konuşmacılar dışında yabancı üniversitelerden bilim insanları da yer aldı.

EMO ve Tübitak'ın desteklediği sempozyum, kapanış konuşmasında Prof. Dr. F. Acar Savacı ve Prof. Dr. Joerg Siekmann'ın belirttiği gibi uluslararası bir nitelik kazanmaya doğru önemli adımlar atmış oldu.

şubeden haberler...

AB-GATS SEMPOZYUMU

EMO İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen "AB-GATS ve MÜHENDİSLİK ALANINA ETKİLERİ" sempozyumu 3-4

Haziran 2005 günlerinde İTÜ Maçka Mustafa Kemal Amfisinde gerçekleştirildi. Şubemiz Yönetim Kurulu Üyesi Mükremin ZÜLKADİROĞLU ve Örgütlenme Sekreterimiz Ertan BEYAZIT'ın da izlediği sempozyumun açılış konuşmaları EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı Erol CELEPSOY, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Kemal ULUSALER, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI tarafından yapıldı.

Sempozyum açılış bildirisi AB ve GATS başlığı altında TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Baki Remzi Suiçmez tarafından sunuldu.

Üyelerimizin yoğun ilgi gösterdiği sempozyumda, AB-GATS ve Mühendislik, AB-GATS Eğitim, İstihdam ve Sosyal Güvenlik, AB-GATS Ne Getiriyor?, AB-GATS ve Sektörel Etkileri başlıklarında dört oturum yapıldı.

ÜYEMİZ SEDA AÇIKALIN'DAN RESİM SERGİSİ

2810 Oda Sicil no'lu üyemiz Seda AÇIKALIN ikinci kişisel resim sergisini İTÜ Sanat Galerisi'nde açtı. Resime karşı ilgisinin lise yıllarında başladığını belirten AÇIKALIN; 1996 yılında emekli olduktan sonra Fransız Kültür Derneği Ramo Atölyesi'nde Ramadan TUZCUOĞLU ve 1999 yılından itibaren de Şeref Bigalı Atölyelerinde resim eğitimine devam etti. Bu yıl içerisinde kaybettiği ustalarının resim eğitiminde çok ayrı bir yeri olduğunu söyleyen Seda AÇIKALIN; Şeref BİGALI'nın "Resimde Doğru Teknik Düzgün Bir İç Dünyanın Yansımasıdır" sözünden yola çıkarak duyguları, güzellikleri, sevgiyi yansıtmak ve paylaşmak amacıyla resim çalışmalarına devam etmekte.

Üyelerimiz 30 Ağustos 2005 tarihine kadar İTÜ Sanat Galerisi'nde açık olan sergiyi gezebilirler.

YAZ OKULU... YAZ OKULU... YAZ OKULU...

Üye ve çocuklarına yönelik bilgisayar alanında yaz okulu düzenlenecektir. Aşağıdaki konu başlıklarında yapılması planlanan etkinliklere katılmak isteyen üyelerimiz; hafta içi, hafta sonu, sabah ve öğleden sonra olmak üzere katılım istekleri ile Şubemize başvurabilirler.

- Linux
- MS Office Uygulamaları
- İngilizce
- C Programlama Dili

- Java Programlama Dili
- Web Tasarımı (HTML / PHP / MySQL)
- Open Office
- Donanım

EMO İzmir Şubesi
İlgili Kişi : Hasan Mersin
Tel/Faks : 0232. 489 34 35/7
e-posta : izmir@emo.org.tr

şubeden haberler...

TMMOB İZMİR İKK'DAN AB SÜRECİNDE ÇEVRE TARTIŞMALARI

TMMOB İzmir İl Koordinasyonu tarafından Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında 9 Haziran 2005 tarihinde İBB Çetin Emeç Salonu'nda AB Sürecinde Kentleşme Tarım Sanayi ve Çevre Paneli düzenlendi. ZMO İzmir Şube Başkanı Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR'ın panel yöneticiliğini yaptığı etkinlikte ÇMO İzmir Şubesi'nden E. Helil İNAY KINAY; *AB Sürecinde Çevre*, MMO İzmir Şubesi'nden Abdullah AYDEMİR *AB Sürecinde Sanayileşme*, Peyzaj Mimarları Odası İzmir Bölge Şubesi'nden Barış KARA *Yeni TCK'da Çevre Suçları*, Şehir Plancıları Odası İzmir Şb. Başkanı Tuncay KARAÇORLU *Kentleşme ve AB Sürecinin Etkileri*, Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR *AB Sürecinde Toprak ve Tarım* başlığında görüş ve önerilerini katılımcılara aktardı.

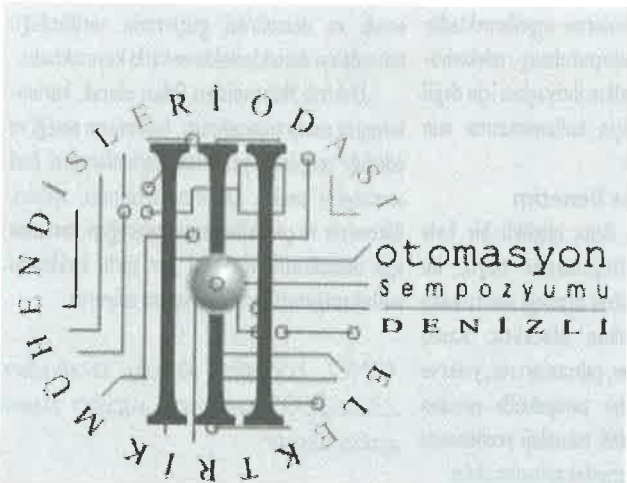
Helil İNAY KINAY; konuşmasında; Türkiye -AB Mevzuat Uyumunda Çevre Uyum Çalışmaları ve bu çerçevede yayımlanan mevzuatlar hakkında bilgi verirken, Türkiye'nin çevre profili ile ilgili istatistiksel bilgiler sundu. Çevre ile ilgili yapısal ve yönetsel sorunlara da değinen KINAY; tüketim

sürecinin sonucunda oluşan atıkların yalnızca insan sağlığını tehdit etmediğini canlı ve cansız doğanın da tahribine yol açtığını vurguladı. Bu sorunun aşılmasının ancak, tüketime dayalı olmayan bir yaşam anlayışının egemen olması, doğal kaynakların en az miktarda kullanım ve kirlenmesini sağlayacak temiz üretim süreçlerine geçilmesi ve bu sürecin aktörlerini bir araya getirecek koordinasyonların yapısal olarak sağlanması ile mümkün olabileceğini ifade ederek Helil İNAY KINAY konuşmasını noktaladı.

Abdullah AYDEMİR ise AB Uyum Sürecinde Sanayi ve Çevre başlıklı sunumunda; çevre ile ilgili yükümlülükleri dile getirdi. CE yönetmeliklerine ilişkin bilgilendirmede bulunan AYDEMİR; Türkiye'nin AB üyelik sürecinin kesintiye uğramaması durumunda konunun önemini gittikçe artacağına dikkat çekerken kamu ve özel sektörün ciddi düzeyde değişiklik yapması gerekeceğini vurguladı.

AB Sürecinde Toprak ve Tarım konulu sunumda Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR; tarım sektörünün genel durumu konusunda bilgi verdi. 1999 – 2002 aralığında tarımsal desteklemelerin 6 milyar \$ 'dan 1.1 milyar \$'a indiğini vurgulayan SINDIR, kredi borçlarının ödenemez duruma geldiğini, tarım ürünlerinin brüt değerinin REEL OLARAK % 16 azaldığını ifade etti. Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR konuşmasını, Türkiye tarımının gelişmesi için üretim ve ürün kalitesinin artırılmasına yönelik politikalar üretilmesi, üretim maliyetlerinin düşürülmesi için gerekli önlemlerin alınması, üretimde verimlilik artırma çalışmalarının yapılması, stratejik önemdeki ürünlerde üretimi teşvik politikalarının hayata geçirilmesi gerektiğini vurgulayarak noktaladı.

OTOMASYON SEMPOZYUMU DENİZLİ'DE YAPILIYOR

İlki 2001 yılında İzmir'de, ikincisi ise 2003 yılında Manisa'da gerçekleşen Otomasyon Sempozyumu'nun üçüncüsü 11-12 Kasım 2005 tarihlerinde EMO Denizli Şubesi ve Pamukkale Üniversitesi birlikteliği ile Denizli'de yapılıyor.

Otomasyon Teknolojileri ve Kontrol Teknolojileri ana başlıklarında gerçekleşecek sempozyumda üniversiteler ve sanayi katılımlarıyla 50'ye yakın bildiri tartışılacak.

Sempozyum süresince otomasyon ürünlerinin sergilenmesi amacı ile sergi alanları yaratılmış, katılımcılarla firmalar arasında iletişim ortamı sağlanmıştır.

Dileyen üyelerimiz sempozyum ile ilgili diğer bilgilere aşağıdaki adresten ulaşabilir.

<http://otomasyon2005.emo.org.tr>

basın açıklamaları...

SENDİKA ASILSIZ ELEŞTİRİLERİNE SON VERMELİDİR

Odamız çalışanı bir personelimizin 09.06.2005 tarihi itibarıyla iş sözleşmesinin feshedilmesinden sonra, Odamıza ve Yönetim Kurulumuz'a karşı asılsız eleştirilerle kamuoyu oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Öncelikle bilinmelidir ki, çalışmamızın sözleşmesinin feshinin sendika ya da sendikayla yaşanan toplu iş sözleşmesi süreci ile hiçbir ilişkisi bulunmamaktadır. Sözleşme feshinin gerekçesinin oluşturan nedenler tamamen iş sözleşmesi feshedilen personelimize, Oda yönetimi arasında, işin sürdürülmesine yönelik yaşanan olumsuzluklardan kaynaklanmaktadır. Bu olumsuzluklara yönelik çeşitli zamanlarda yapılan sözlü ve yazılı uyarılara rağmen bir sonuç alınamamış ve çalışmamızın iş akdi her türlü yasal hakları ödenerak feshedilmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası'nda toplam 105 personel çalışmakta olup, bunların 48'i sendikalıdır. Bir Oda çalışanın iş akdinin feshedilmesinden yola çıkılarak, iş yerinde örgütlü bulunan sendikanın sökülüp atılması gibi abartılı ve tutarsız bir yoruma ulaşmak anlaşılabilir bir

tutumdur. Personelin iş yeri, sendika temsilcisi olması nedeniyle bu yoruma ulaşıyorsa, bilinmelidir ki sendika temsilcileri de diğer personel gibi çalışma koşullarına uymak zorundadır.

Bir çalışanın iş yeri sendika temsilcisi olması, çalışma koşullarına uymaması, sendika temsilciliğini koruma zırhı ve ayrıcalık olarak yorumlanması sonucunu doğuramaz.

Odamız geçmişten bugüne devrimci-demokrat kimliğini korumuş ve emekten yana olmuştur. EMO'nun bugüne kadar yürüttüğü mücadele kamuoyu ve üyelerimiz tarafından bilinmektedir. EMO, bundan sonra da devrimci-demokrat kimliğiyle emek ve demokrasi mücadelesinin parçası olacaktır.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın devrimci-demokrat kimliğine yönelik, gerçekleri yansıtmayan eleştirileri de kamuoyunun değerlendirmesine bırakıyoruz.

*EMO Yönetim Kurulu tarafından 17.06.2005 tarihinde yapılan basın açıklamasıdır.

TELEKOM'UN SATIŞI İPTAL EDİLSİN!

Türkiye kapitalist küreselleşme ve neo-liberal ekonomi politikaları çerçevesinde yeniden yapılandırılıyor. Merkezinde uluslararası finans ağ ve organizasyonlarının yer aldığı değişim sürecinin omurgasını ticarileştirme ve özelleştirme politikaları oluşturuyor.

Özelleştirmeler 1980 sonrasında sürekli gündemde tutulup, çeşitli gerekçeler sunularak özelleştirme operasyonlarının meşrutiyeti sağlanmaya çalışıldı. Özelleştirme operasyonun en etkili hamlesi bugünlerde AKP eliyle yapılmak isteniyor. AKP, önceki tüm iktidarlardan daha kararlı, saldırgan ve pervasızca ülkenin en büyük ve en önemli kurumlarını satışa çıkardı. 'Babalara gibi satarız', 'parayı kim verirse ona veririz' diyerek TÜPRAŞ, TELEKOM, PETKİM, ERDEMİR sermayeye peşkeş çekiliyor. TELEKOM ve diğer kurumların özelleştirilmesinin altında IMF'ye veriler sözler bulunmaktadır.

Türk Telekom 19 milyon sabit hat abonesine sahip, 5 milyon aboneye AVEA üzerinden mobil hat hizmeti veren, 500 bine ulaşan ADSL hizmeti ile data ve internet hizmeti gerçekleştiren Türkiye'nin en büyük ve en önemli

kuruluşlarındandır. Türk Telekom'un son üç yılda ekonomiyeye katkısı yaklaşık 13 milyar dolardır. Bu niteliklere sahip bir kurumun özelleştirilmesi hiçbir gerekçeye dayandırılmaz. Türk Telekom'un ve yapılmak istenen özelleştirmelerin nedeni uluslararası sermayenin ihtiyaçları ve IMF'nin direktifleridir.

Kamu mallarının yok edilmesi, kamusal hizmetin paralı hale getirilmesi, temel insanlık hakkı olan sağlık, eğitim, haberleşme gibi hizmetlerden yararlanmalarını engellemektedir. Ülke kaynakları ile oluşturulmuş telekomünikasyon altyapısının halkın ihtiyaçları için değil sermayenin çıkarları için kullanılmasına izin verilemez.

Kamusal Üretim ve Denetim

Kamusal hizmetin daha nitelikli bir hale gelmesinin yolu özelleştirmeler değil, bu alanların siyasi iktidarların arpalığı olmasından çıkarılması ile mümkün olacaktır. Kamu mülkiyetindeki işletmeler, çalışanları söz, yetki ve karar sahibi kılacak bir perspektifle yeniden yapılmalı, alana yönelik teknoloji yenilenmesi gerçekleştirilmeli ve yatırımlar artırılmalıdır.

Özelleştirmeye Karşı Ortak Mücadele

Özelleştirmelere karşı SEKA'da, Şeydişehir'de gerçekleşen topyekun karşı duruş, TELEKOM'un özelleştirilmesine karşı kurumda örgütlü olan HABER-SEN'in direnişi, TÜPRAŞ ve PETKİM'in özelleştirilmesine karşı PETROL-İŞ'in sürdürdüğü mücadele önümüzdeki dönemde büyüyecek olan özelleştirme karşıtı dalganın habercisidir. Elektrik Mühendisleri Odası özelleştirmeye karşı emek ve demokrasi güçlerinin sürdürdüğü mücadeleyi desteklemekte ve katkı koymaktadır.

Elektrik Mühendisleri Odası olarak, kurumlarımıza sahip çıkacağımızı, halkımızın emeği ve ödediği vergilerle yaratılan kurumlarımızı özel sermayeye peşkeş çekmeyeceğimizi, işimizi, ülkemizin ve çocuklarımızın geleceğini korumak için demokratik ve yasal her türlü hakkımızı kullanacağımızı kamuoyuna ilan ediyoruz.

*EMO Yönetim Kurulu tarafından 23.06.2005 tarihinde yapılan basın açıklamasıdır.

BERGAMA'DA VE BU ÜLKEDEN ZORBALIĞA GEÇİT VERMEYECEĞİZ

Dünya Çevre Gününü Bergama Çamköy'de kutlamak isteyen çevrecilere Ovacık'taki altın madenini işleten Koza Altın Madeni Şirketi'nde çalışanlar ve yakınlarınca taş ve yumurtalı saldırıda bulunuldu. Çevrecileri taşıyan araçların camları kırıldı. Bu olayların üzerine İzmir-Bergama, Eşme, Sivrihisar Havran / Küçükdere Elele Hareketi tarafından 7 Haziran 2005 tarihinde Valilik önünde bir basın açıklaması yapılarak suç duyurusunda bulunuldu. Açıklamada şunlar dile getirildi:

İzmir-Bergama, Eşme, Sivrihisar Havran / Küçükdere Elele Hareketi; siyanür liçi yöntemiyle altın madenciliğine karşı oluşturulmuş 46 meslek odası, sendika ve sivil toplum örgütünün yer aldığı 14 yıllık barışçıl geçmişi olan bir platformdur. Bu güne kadar mücadelesini demokrasi ve hukuk kuralları içinde sürdürmüş, doğa ve toplum yararını temel almış bir harekettir. Dünya Çevre Gününü çevrenin siyanürlü altın madeni tarafından yoğun biçimde kirletildiği köylerden birisi olan Çamköy' de kutlamak için yöreye gelen Elele Hareketi üyeleri ve diğer katılımcılar, Bergama Çamköy yol ayrımında yolları kesilip, taşlı sopalı saldırıya uğrayarak şiddetin içine çekilmek istenmiş, ancak Koza Altın Madeni şirketinin bu provakasyonuna gelmemiştir.

Basın mensuplarının gözü önünde gerçekleştirilen bu çirkin saldırı, sadece Elele Hareketinin kararlılığını arttırmıştır. Elele Hareketi siyanür liçi yöntemiyle altın madenciliğine karşı haklı mücadelesini bugün dünden daha kararlı ve güçlü olarak sürdürecektir. Kopenhag kriterlerini sağlamış bir hukuk devletinde olamaması gereken şekilde, anayasal hakkımız olan seyahat özgürlüğümüz engellenmiş, daha sonra can ve mala yönelik, şirket çalışanlarınca taşlı

sopalı saldırı yapılmış ve başta İzmir Valisi olmak üzere devlet yöneticileri olaylara seyirci kalmışlardır. Tüm girişimlerimize karşın, bizimle birlikte İzmir-Çanakkale devlet yolunu kullanan tüm insanların can ve mal güvenliği 3.5 saat süreyle şirketin saldırganlarına teslim edilmiştir. Bu olaylarda taş atılması, ulaşım özgürlüğümüzün engellenmesi ve bize saldırılmasında sorumluluğu olan Koza Altın Madeni sahibi Akın İpek ve şirket görevlileri ile yasal sorumluluğu bulunan başta İzmir Valisi olmak üzere tüm devlet yöneticileri hakkında suç duyurusunda bulunulacaktır. Burada taşlanan kişiler değil TMMOB'a bağlı odalar, İzmir Tabip Odası, Sendikalar, Baro, STK, Bilim İnsanları, İzmir İl Genel Meclisinin tüzel kişiliğidir.

Elele Hareketi dün olduğu gibi bugün de hukuk kuralları içinde siyanür liçi yöntemiyle altın madenciliğine karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir. Şirkete verilen son ruhsat da hukuka aykırıdır. İl Genel Meclisi devre dışı bırakılarak, yaşanan olaylar hukuka aykırı olarak verilen bu ruhsat nedeniyle çıkmıştır. Yöre halkı işe alınma vaadiyle bölünerek birbirine kırdırılmaya çalışılmaktadır. Bu çok daha ciddi güvenlik sorunudur. Sorumluları uyarıyor ve göreve çağırıyoruz. Bugüne kadar da bu görevlerini yapmadıkları için kınıyoruz.

Altın Maden Şirketinin, şiddet politikasını yaşama geçirmesine olanak vermeyeceğimizi bir kez daha kararlılıkla yineleriz.

YANIT

Şubemiz Bülteninin Haziran 2005 sayısında yer alan Şube Yönetim Kurulu Başkanınca kaleme alınan; "Yıl 2005 Aylardan Haziran" başlıklı yazıya GEDİZ Elektrik A.Ş. İzmir Müessese Müdürü olarak görev yapan üyemiz Abdullah Atalay'dan kişisel bir yanıt gelmiştir.

Sn. Atalay söz konusu yazısında;

- Şahsına yöneltilmiş bir takım itham edici yakıştırmaların gerçekte uzaktan yakından hiçbir ilgisinin olmadığını,
- Yazıda geçen hezeyan dolu ve manasız bir çekince içeren ifadelerin aynı mesleğe mensup kişilerde olması gereken mesleki dayanışma olgusuna bütünüyle uzak olduğunu bunun yanında meslek etiğine uygun olmadığını,
- Müessese Müdürü olarak göreve geldiğinden bugüne kadar, gerek kamusal alanda faaliyet gösteren resmi daire ve sivil toplum kuruluşlarıyla gerekse özel şahıslarla olan ilişkilerinde bütünüyle aynı çizgide olduğunu ve kimse için hiçbir ayırım yapmadığını,
- EMO İzmir Şubesi'ne yönelik bugünkü iktidarla ilişkili hiçbir ele geçirme gayret ve çalışmanın içinde yer almadığını, destek vermediğini belirtmiştir.

EMO İzmir Şubesi
Yönetim Kurulu

EMO İZMİR ŞUBESİ 37 YAŞINDA

Şubemizin 37. Kuruluş Yıldönümü 8 Haziran 2005 tarihinde düzenlenen söyleşi ve kokteylle kutlandı.

Neoliberal Saldırı Aracı Olarak Özelleştirme başlıklı söyleşiye; konuşmacı olarak katılan Fikret BAŞKAYA, küreselleşme-özelleştirme kavramlarının ilişkisi ve tarihsel süreci irdeledi. II. Emperyalist Savaş sonrasında faşizmin yenilgiye uğramasıyla ilk defa kapitalizmin tarihinde ezilenler, sömürge halkları, sömürülen sınıflar lehine görece bir denge oluştuğunu, işçi sınıfı büyük bir moral üstünlük sağladığını, sömürgeciliğin klasik versiyonunun tasfiye sürecine girdiğini belirten BAŞKAYA; "Yüzyıllardır birkaç emperyalist sömürgeci devletin tahakkümü altında yaşayan yeryüzünün lânetlileri, kendi özgürlüklerini kazanmak için yaklaşık beş yüzyıl uzakta tutuldukları sofraya tekrar dahil olmak için tarih sahnesine çıktılar. Zamanla yeryüzünün üçte birinde etkin olan sosyalist ya

da komünist denen rejimler çıktı ortaya" diyerek konuşmasına devam etti. Bu üç faktörün sermayeyi ödünler vermeye zorladığını, yani ilk defa emperyalist sermayenin savunmaya geçtiğini vurgulayan BAŞKAYA; dünyanın üç yerinde üç model oluştuğunu belirtti ve

modelleri şöyle açıkladı: "Bir tanesi merkezi planlı sosyalist ya da komünist denen ülkelerdeki modeldi. İkincisi 3. dünya dediğimiz 1955'ten sonra bu kavram kullanılmaya başlanmıştır. 3. Dünya ülkelerinde ulusal kalkınmacı bir model ortaya çıktı, bu model işte bu ülkelerin o zaman yeni bağımsızlığa kavuşmuş ülkelerin yöneticileri sanayileşmek istediklerini, kalkınmak istediklerini, dünyanın zenginliklerinin eşit bir şekilde dağıtılmasını talep ederek sahneye çıktılar. Bu da ulusal kalkınmacı dediğimiz bir modeldir. Üçüncüsü de emperyalist ülkelerde Avrupa'da, Batı Avrupa'da aynı isim olmamakla beraber Amerika Birleşik Devletleri'nde Japonya'da Avustralya gibi emperyalist ülkelerde ortaya çıkan refah devleti veya sosyal devlet dediğimiz model. Şimdi bu model ve öbür ikisiyle beraber sermaye sürekli ödünler verme şeklinde bir tazyikte bulunuyordu ve bu tabii sermaye için kabul edilemez bir şeydi. Sermaye kendini son derece sıkışmış hissediyordu."

Sermayenin sürekli ödünler verdiğini ifade eden Fikret BAŞKAYA; sadece yeryüzünün üçte birine sermayenin giremediğini, birçok yerde çok uluslu şirketlerin kamulaştırıldığını, millileştirildiğini, emperyalizmin merkezinde işçilerin önemli haklar elde ettiğini belirterek sermayenin buna nasıl tahammül ettiğini ise şöyle açıkladı: "II Dünya savaşı müthiş bir yıkım yaratmıştı. Savaşın bitiminde bu yıkımın üzerinde sermaye yeniden genişleme sürecine girdi. Bu şu demek, her şeye rağmen pazarlar genişliyordu, işletmelerin verimliliği artıyordu, kar oranları artıyordu, dolayısıyla devlet daha çok vergi alıyor, daha çok sosyal harcama yapıyordu, fakat tabii bu ancak kapitalizmin genişlemesini sürdürebildiği sürece geçerli olabilirdi,

biliyorsunuz kapitalizm krizlerle yürüyen bir sistem olduğu için, krizsiz yapamadığı için üstelik kriz de kapitalizmin bir gençlik aşısı olduğu için kapitalizm 30 yıl kadar sonra tekrar bir krize girdi ve bu yapısal bir krizdi.”

Sermayenin kendini 1940'lerden itibaren ideolojik korumaya almak için harekete geçtiğini ve birtakım ideolojik tezler oluşturmaya başladığını belirten Fikret BAŞKAYA; yeni dernekler, vakıflar ve araştırma birimlerinin kurularak neoliberal tezlerin buralarda mayalandığını vurguladı. “Kapitalizmin krize girmesi ile bu tezler bazı büyük üniversiteler, bazı gazeteler, bazı profesörler kanalıyla yavaş yavaş piyasaya sürülmeye başlandı. Amerika'da Şikago Üniversitesi'nde bir ekip çörelendi. Orada o profesörlere önce Nobel ödülleri verildi. Niçin Nobel ödülleri veriliyor bu profesörlere şunun için; siz bir yalanı sokaktan geçene adama söyletirsenez kimse inanmaz, ama isminin önünde çok sayıda unvan olan birine söyletirsenez inanma şansı artar” diyen BAŞKAYA konuşmasına şöyle devam etti:

“İnsanlara bir şeyi kabullendirmenin onları ikna etmenin köleleştirmenin yolu ideolojik egemenlikten geçiyor, siz beyinleri fethettiğiniz zaman vücudu fethediyorsunuz. Bir İtalyan atasözü diyor ki “İktidar gizlemesini bilene aittir. Her kim ki gizleyebiliyorsa muktedir olan odur, iktidar olan odur” Peki bu gizleme işi nasıl yapılıyor, işte bu ideolojik safsatalarla yapılıyor. İdeolojik safsatalar önce bilim diye sunuluyor, bilimse o zaman şüphe etmeye ne gerek var adının önünde bilim adamı sıfatları olan zevat tarafından bunlar yazılıp söyleniyor o zaman tabii inananların sayısı da artıyor.”

İdeolojik saldırıya örnek olarak KİT'lerde yaşananları dile getiren Fikret BAŞKAYA; KİT'lerin bir kuruluş felsefesinin olduğunu, tarımı korumak, hayvancılığı geliştirmek vb. amaçlar taşıdığını açıkladı. Kamu kuruluşlarının verimli ya da verimsiz hale gelmesinin yönetim şekillerine bağlı olduğunu vurgulayan BAŞKAYA; kamu hizmetlerinin hızla özelleştirildiğini ve bu özelleştirmelerin devam edeceğini belirtti.

Vergi politikaları konusunda da görüşlerini aktaran Fikret BAŞKAYA konuşmasına şöyle devam etti: “Kaç defa vergi yüzünden tarihte ayaklanmalar olmuştur. Şimdi bu duruma bakın, Türkiye tarihinin en IMFci en Amerikancı hükümeti şu anda iktidardadır. Eğer bu süreç devam ederse o zaman sizin verdiğiniz verginin hiçbir kıymeti harbiyesi kalmıyor. Çünkü vergi eğitim için, sağlık için, verilen bir şey. Nasıl oluyor o zaman, sizden vergi alıyor, vergileri sürekli arttırıyor, vasıtalı vergiler şeklinde artıyor, mesela bir telefon faturasına bakın 38 lira sizin konuşmaktan dolayı borcunuz. 72 liraya yakın fatura özel utanç verici bir durum. Tabii bunun gibi başka şeyler de var. Toplum bazı ideolojik nedenlerden dolayı özelleştirme konusunda tepki göstermedi. Özelleştirmenin bazı kamu iktisadi teşekküllerini ilgilendirdiğini düşünüyor.”

İdeolojik saldırının altyapısının hazırlanıp liberalizasyon, deregülasyon, privatizasyon olarak üç sloganın ortaya çıktığını açıklayan BAŞKAYA; bu kavramları şöyle açıkladı: Liberalizasyon sermayenin hareketini engelleyen ne varsa tasfiye etmek.

Sermaye istediği yere, istediği zaman, istediği şekilde girecek, istediği şekilde çıkacak, istediği mal ve hizmeti üretecek, hiçbir engel istemiyor.

İkinci slogan deregülasyon denilen aslında bir reregülasyondur. Özü şudur, sermaye dışındaki sınıflara mütevazı toplum kesimlerine yönelik yapılmış ne kadar düzenleme varsa onu yok etmek, işçi, küçük çiftçi, toplumun korunmaya muhtaç kesimlerine yönelik ne kadar koruma, mevzuat, kurum varsa onları tasfiye etmek. Devlet işçi sınıfı, çalışanlar, memurlar, işsizler, küçük köylüler, küçük üreticilerin lehine yaptığı düzenlemelerden elini çekecek, tabii bu sadece kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi değil, yani insanlar vergi verdiği için faydalandığı hizmetlerin yok edilmesi değil, bu aynı zamanda devletin o kesimlere yönelik müdahale araçlarını ortadan kaldırmaktır. Mesela zirai donatım kurumunun yok edilmesi. Bunun gibi başka çok sayıda örnek verilebilir.

Üçüncüsü de privatizasyon, yani özelleştirme, özelleştirmenin de iki tane ayağı var, bir tanesi piyasaya yönelik mal üreten devletin % 50 den fazla hissesi en az olan bazen % 100 e kadar varan kurumlarını tasfiye etmek. Bunları tasfiye etmek için tabii gerekçeler lazım. Bu gerekçeleri insanların beynine sokmak için de profesörler lazım, doçentler lazım, köşe yazarları lazım. İkinci gerekçe de kamu hizmeti, kamu kavramını tamamen kafalardan silmek

Neoliberal saldırıda uygulanan politikaları Hz. Musa'nın 10 emri olarak nitelendiren Fikret BAŞKAYA bunları şöyle sıraladı: "Her düzeyde ve her aşamada rekabeti teşvik et. Bu ne demek, herkesi herkese düşman etmek. Tabii işçileri de birbirine düşman etmek. Düşük enflasyon ikinci emir. Bakın niye bu kadar bunlar enflasyonu dert ediyor. Çünkü 3. küreselleşme çağında paranın istikrarını korumak müthiş önemli. Üçüncüsü kısa vadeli spekülasyon sermaye de dahil sermayenin sınırlarını serbestçe aşmasını sağla. Buna; "biz piyasa ekonomisini koruyoruz" diyorlar. Adam gelecek senin beşeri ve doğal zenginliğini yağmalayıp gidecek sen de piyasa ekonomisini kurmaktan mutluluk duyacaksın vs. Zenginlerden ve büyük sermayeden daha az vergi al. Bakın bu emrin gerekçelendirilmesi şöyledir. Diyorlar ki devlet bu vergiyi alıyor ama telef ediyor, çarçur ediyor verimsiz kullanıyor. Halbuki sermaye olsa o tabii akıllı, rasyonel o diyor bunu yeni yatırımlara dönüştürür. Yeni yatırımlar daha çok istihdam yaratır, daha çok gelir yaratır devletin vergisi bile artar diyorlar. Tabii gerçek hayatta böyle bir şey yoktur. Bir başka emir aklına ne geliyorsa özelleştir. İster kamu hizmeti olsun, ister bizim KİT dediğimiz kamu iktisadi teşebbüsü olsun, işçileri birbirinin rakibi haline getirmek

için emek piyasasını esnekleştir. bu ne demek Sendikaları yok et demek, sendikaları niçin yok edeceksin. O zaman ücretleri aşağıya çekmek çok kolay. Bir işçi sınıfı ne kadar örgütsüz ise sömürüye o kadar, o kadar yara alabilir hale geliyor. İşçileri birbirinin rakibi haline getiriyor.

Bir başka emir de bu 10 emir içinde. Özelleştiremediğin kamu hizmetlerinin fiyatlandırılmasını piyasaya göre yap! Mesela şimdi özel hastanelerde ve özel üniversitelerdeki hocalara biraz daha yüksek maaş veriliyor. Ne zamana kadar bunu yapacak biliyor musunuz? Devlet üniversitesini ve devlet hastanesini yok edene kadar. Bunları yok ettiği gün hepsini asgari ücretle çalıştırır, o profesörleri, o doçentleri o hekimleri hepsini asgari ücretle çalıştırır bundan hiç şüpheleniz olmasın.

Neoliberal saldırı karşısında aydınların sınıfta kaldığını vurgulayan Fikret BAŞKAYA; sendikaların, Odaların, TTB'nin bunda payı olduğunu ifade etti. İdeolojik saldırılara karşı yeterli tepkinin konmadığını belirten BAŞKAYA; TÜPRAŞ'ın beş yıllık geliri ile Türkiye'nin IMF borçlarının kapatılabileceği, ihtiyaçları varsa IMF'ye de 20 milyar dolar borç verilebileceğini vurguladı. İdeolojik saldırı ile asıl amaçların sermayenin ve metanın ve onun nötr bir ifadesi olan paranın önündeki ne kadar engel varsa bunları ortadan kaldırmak, her şeyi metalaştırmak, paralılaştırmak, soysuzlaştırmak olduğunu ifade eden Fikret BAŞKAYA, bunun insan onuruna yönelik bir saldırı olduğunu dile getirdi. Anlama, muhakeme etme, değerlendirme vb. yetenekleri kaybolmuş bir insan tipinin yaratılmaya çalışıldığına değinen BAŞKAYA konuşmasına şöyle devam etti: "İlkelerinize bir kere ihanet ettiniz mi biter. Burada esas amaç insanlığı insanlıktan çıkarmaktır. Şimdi şu ana kadar özelleştirme karşısında bütün kesimler sınıfta kalmış bulunuyor."

Sözlerini özelleştirmeye karşı mücadelenin sürmesini ifade ederek noktlayan BAŞKAYA umutsuzluğa kapılmamak gerektiğini vurguladı.

Soru ve yanıtlarla son bulan söyleşinin ardından kokteyle Şube kuruluş etkinliğimiz tamamlandı. 37. yaşımızda çiçek ve telgraf gönderen, katılım sağlayan üyelerimize, diğer Şube yöneticilerimize ve konuşmacı Fikret BAŞKAYA'ya, bizleri yalnız bırakmadıkları için teşekkür ediyoruz.

SOLINGEN VE SIVAS (SS)

Bundan oniki yıl önce 1993 yılında insanlık tarihinde iki kara leke arka arkaya yaşandı. 29 Mayıs 1993'de Almanya'nın Solingen kentinde, Naziler Amasyalı Genç ailesini yaşadığı evi ateşe verdiler. Saldırı sonrası çıkan yangında beş insanımız hayatını kaybetti. Bundan çok az

Solingen-29 Mayıs 1993

zaman sonra 2 Temmuz 1993'de Türkiye'nin Sivas kentinde gericiiler Pir Sultan Abdal şenlikleri nedeniyle kentte bulunan sanatçıların kaldığı Madımak Oteli'ni ateşe verdiler. Saldırı sonrası 37 insanımız hayatını kaybetti. Naziler saldırı sonrası yanan insanları seyredip dinsel ya da ırksal bir ayine çeviremediler, kaçtılar. Ama dinciler yaktıkları insanların bulunduğu otelin önünden ayrılmayarak, bir tür ibadethane haline getirdikleri yerde anlaşılmasız bir hazla yangının dumanını içlerine çektiler, kaçmadılar. Yaşarken etraflarını aydınlatanlar, ne yazık ki yanarken bile bu koyu karanlığı aydınlatamadılar.

Solingen sonrası başta Cumhurbaşkanı olmak üzere tüm Almanya "Kin öldür, sevgi yaşatır"

sözünü büyüterek kınadıkları saldırganların vatandaşları olmasından utanarak yakılan evi anıt mezar yaptılar, yakılanların anısına beş çınar ağacı diktiler. Madımak'ı yakanlarla birlikte seyreden siyasiler dumanların arasında verdikleri demeçlerde "vatandaşlarımızın zarar görmemesi için her şey yapılmıştır" diyerek vatandaşlarının saldırgan sürüden ibaret olduğunu açıkladılar. 10 saat boyunca bütün görevliler kendilerini izinli saydılar. Ne olaylar sonrası ne de yargılama süreçlerinde "ama tahrik edildiler" kelimelerinin bulunmadığı bir cümle kuramadılar. Bu aydınlanma karşıtı saldırıya içtenlikle karşı çıkamadılar, ondan ve onlardan utandıklarını söyleyemediler. Sonra oteli onardılar, zemin katı da dönerci dükkanı yaptılar. Hiç bir şey olmamış gibi döner siparişi verdiler ,aldılar. Ayıp ve suç orada dururken ikiyüzlülükle unutmayı seçtiler.

Dünyanın iki yerinde iki suç işlendi insanlık adına. Etnik ve dinsel yobazlığın temsilcileri Solingen ve Sivas'taydı. Solingen'de yaşayanlar bu ayıptan utanarak, unutmamak için her şeyi yaptılar. Ama Sivas ve bu ülkenin insanları başka ülkelerde yabancı diye yurttaşları yakılanlar, yurttaşları kendi ülkelerinde yakılırken seyrettiler."Unutma, unutulmalar, unutanları asla unutmazlar" sözünü unutarak.

Sivas-2 Temmuz 1993

KUVVETLİ AKIM TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ'NDE DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

Geçen sayıda transformatörlerle ilgili bir yazı yayınlanmıştı. Yazımızın içerdiği, teknolojik değişiklikler olduğunda eldeki ekonomik değerlerin hemen çöpe gönderilmemesi ve teknolojinin bizzat üretilmesi üzerine idi. Bu günlerde Kuvvetli Akım Tesisleri ve İç Tesisler Yönetmeliği üzerinde değişiklik çalışmaları sürdürülüyor. Değişiklikler üzerinde ne kadar farklı görüşler üretebilirsek o kadar yararlı olacağından aşağıda değişiklik önerileri üzerinde oluşan bazı görüşleri veriyoruz. Üyelerimizden de bu konuda katkı bekliyoruz.

Değişiklik Önerileri

Tanımlar'a ilişkin 4. maddenin;

(a) bendi'nin,

(6)'ıncı maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Santral (üretim tesisi)...."

(7)'inci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Ağ (Enterkonnekte) şebeke : santrallerin ve/veya ana indirici merkezlerin birbiri ile bağlantısını sağlayan gözlü şebekelerdir.

(11)'inci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"... kullanılan dağıtım şebekelerinde enerjiji ...."

(d) bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"d) Enerji Kabloları : Elektrik enerjisinin iletilmesi veya dağıtılması için kullanılan gerektiğinde toprak altına da dönebilen yalıtılmış iletkenlerdir.

(e) bendi ilave edilmiştir.

"e) Dağıtım ve iletim şebekeleri ile ilgili tanımlar

1) Ring şebekeler : Bir indirici merkezin diğer barasında nihayetlenen ve çoğunlukla bir noktada açık işletilen şebekelerdir.

2) Radyal şebeke : Bir noktadan beslenen şebekelerdir.

3) İki taraftan beslenen şebekeler : Bir indirici merkezin bir başka indirici merkezde nihayetlenen ve çoğunlukla bir noktada açık işletilen şebekelerdir."

Topraklamalar, Koruma Yöntemleri, Sigorta, Minyatür Kesici ve Kesiciler'e İlişkin 8. maddenin (b) bendinin 2.1 maddesinin (ii) bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"ii)Hava hatlarının iletkenleri, gerekli durumlarda üzerlerindeki yeter sayıdaki toprak iletkenleri ile korunmalı ve işletme akım devresindeki elemanlara yıldırım düşmesini önlemek için gerekli önlemler alınmalıdır. Yıldırım .... yoğunluğu fazla olduğu yerler hariç 36 kV dahil olan hava .... hatlarında toprak iletkeni kullanılmayabilir."

Yapı içindeki tesislerin yapılması'na ilişkin 35. maddenin;

(b) bendi 1. maddesi, dördüncü paragrafı aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Tam kapalı tesislerin arkasındaki montaj yerlerinin duvar ile açıklığı tip testlerindeki mesafe kadar olmalıdır"

(I) bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"İşletme gerilimi 36 kV dahil olan elektrik tesislerinde;

1) Yeni yapılacak tesislerde, ilgili standartlarda öngörülen tüm tip deneyleri yapılmış, metal muhafazalı tip hücreler / anahtarlama ve kumanda tesisleri kullanılacaktır.

2) Mevcut tesislerin tadilat ve tevsi işlerinde, tesisin durumuna göre açık ve/veya ilgili standarda uygun bu standartlarda öngörülen tüm tip deneyleri yapılmış, metal muhafazalı tip hücreler / anahtarlama ve kumanda tesisleri kullanılacaktır.

3) Kırsal kesim dağıtım tesislerinde, arazi ve tesisin durumuna göre açık ve/veya ilgili standarda uygun bu standartlarda öngörülen tüm tip deneyleri yapılmış, metal muhafazalı tip hücreler / anahtarlama ve kumanda tesisleri kullanılacaktır.

Açık hava tesislerin yapılması'na ilişkin 36. Maddenin;

(a) bendinin 2. maddesi (B, C) tanımları aşağıdaki gibi değiştirilmiş ve şekil -4'e aşağıdaki şekil ilave edilmiştir.

"B, C .... yüksekliğinde koruma düzenleri kullanılırsa 600 mm'den az olmamak kaydıyla $B=a0 + 100$ mm olmalıdır. En az ...."

Şekil çizilecek:

Transformatör Tesisleri'ne ilişkin 37. Maddenin;

(c) bendinin 1. maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Transformatörler duvarlarla en az 60 cm mesafe olacak şekilde ..... yerleştirilmelidir. Eğer transformatörün tüm boyu boyunca iki dış cepheye açılan kapı (kapaklar) var ise.... Bu mesafe (hava sirkülasyonu sağlaması için) 30 cm'ye indirilebilir. 36 kV'a kadar transformatörlerin en üst noktası ile tavan arasında en az 60 cm mesafe bulunmalıdır. Kompakt trafo merkezleri için bu bent (c.1) geçerli değildir. İlgili standartlar ve özel şartnamelerde belirtilen koşullara göre düzenlenir."

(e) bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Yapı içinde kullanılan transformatörlerin yüksek gerilim geçit izolatörlerinin elektriksel bağlantılarının .... yalıtımı, uygulama gerilimine uygun geçmeli tip, alçak gerilim geçit izolatörlerinin elektriksel bağlantılarının yalıtımı ise uygun bir malzeme ile sağlanmalıdır"

Dağıtım transformatörlerinin bağlama (şalt)

düzeni'ne ilişkin 38. Maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Her dağıtım transformatörünün alçak gerilim çıkışına termik manyetik açıcılı ana kesici konulmalıdır. Ancak sekonder kısmına konulacak aşırı akım rölesinin primer taraftaki yük ayırıcısını, bir kısa devre halinde sigortanın kesme süresinden daha geç uyarması koşulu ile .... (primer kısma sekonder korumalı kesici konulması halinde koşulsuz) alçak gerilim kısmına ana kesici koymayabilir."

İletkenler ve izolatörlere ilişkin 43. Maddenin;

(b) bendinin 5. maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"yalıtılmış hava hattı kablolarında ekler durdurucu direkler üzerinde, duvara montaj edilmesi halinde ise (uygun) bir yerde yapılacaktır."

(d) bendi ilave edilmiştir.

"d) gerilim düşümü ve etkin güç kaybı hesapları:

Madde 58. (a9 bendinin 4. ve 5. maddelerinde belirtilen yöntemlere göre işlem yapılır."

Uzaklıklara ilişkin 44. Maddede geçen;

Çizelge-52'nin ikinci satırı aşağıdaki gibi değiştirilerek ilave not konulmuştur.

1-36	2+2xL (*)
------	-----------

(*) Yalnızca bu durum için salınım göz önüne alınmayabilir. Bu durumda 50 m'ye kadar olan direk açıklıkları için sabit 2 m uzaklığı alınmalı direk açıklığı 50 m'yi geçerse, her 1 m açıklık için 2 cm alınarak hesaplanacak L (m) uzunluğu buna eklenmelidir.

Çizelge-6'da tesis türü tanımı aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Doğalgaz ve Petrol Boru Hattı (LNG, LPG dahil), Maden Ocakları"

Çizelge-6'nın "NOT" bölümü aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"NOT: ... GSM baz istasyonu kulelerinin, elektrik kuvvetli akım tesislerine olan en yakın yatay uzaklığı kendi elektrik kuvvetli akım tesisleri hariç, kulenin toprak üstü boyundan 2 m daha büyük olmalıdır. Ayrıca..."

Çizelge-8'in birinci satırı tanımı aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"Üzerinde trafik olmayan yerler ve sular (suların en kabarık yüzeyine göre)"

(s) bendi ilave edilmiştir. (TASLAK)

"Yeni tesis edilecek enerji nakil (iletim) ve dağıtım hatlarında, yüksekliği 30 m'yi geçen direklerin en üst noktadan itibaren %10'u turuncu fosforlu boya ile boyanacak ve her türlü şartta yerden yüksekliği 30 m'yi geçen elektrik tellerine ikaz küreleri takılacaktır.

Söz konusu boya ve ikaz kürelerinin teknik özellikleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından, bunlara ait uygulama kurallarına ilişkin usul ve esaslar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı tarafından belirlenecektir.

Koordinatları Milli Savunma Bakanlığı tarafından

belirlenecek hava araçlarına ait alçak irtifa eğitim sahaları ve uçuş emniyeti açısından kritik sahalar içerisinde kalan ve yüksekliği 20 m'yi geçen tüm mevcut enerji nakil (iletim) ve dağıtım hatlarından birinci öncelikli olanlar 3 yıl, diğerleri 5 yıl içerisinde (Yönetmeliğin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren) yukarıda belirtildiği şekilde işaretlenecektir. Ancak, mevcut enerji nakil (iletim) ve dağıtım hatları ve direklerinin işaretlenmesine ilişkin kriterler, ilgili kuruluşlar arasında varılacak mutabakatla değiştirilebilir.

Tesis edilecek enerji nakil (iletim) ve dağıtım hatlarının tümüne ait koordinat ve yükseklik bilgileri Milli Savunma Bakanlığı'na (Harita Genel Komutanlığı'na) bildireceklerdir."

İletkenlere ilişkin 46. maddenin (c) bendinin 3. maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"... göz önüne alınmalıdır. Küçük aralıklı hatlarda arazi yükseklik farkları göz önüne alınmaz."

Direk hesaplarında göz önüne alınacak kuvvetlere ilişkin 48. Maddede geçen Çizelge-11'e ait not (*) aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"(*) 62,38 mm² (1/0 AWG) ve daha üst kesitteki uzun aralıklı hatlarda bu diğer hatlarda 53 kg/m² olarak alınacaktır."

Kablolar'a ilişkin 58. maddenin (a) bendinin 7. maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

"7) Mekanik koşullar:

Kablo kullanılacağı yerdeki mekanik koşullar göz önünde bulundurularak seçilmelidir. Mekanik zorlanma olan yerlerde, buna dayanıklı kablo cinsleri seçilmelidir. Örneğin çekiye çalışan kabloların zırhı olmalı, eğimli yerlerde ve ek kutuların yakınında çeki kuvvetini taşıyan kelepçelerle tutturulmalıdır."

Yukarıdaki konularda Şubemiz SMM komisyonu toplanarak aşağıdaki görüşleri oluşturmuşlardır;

Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği değişikliği önerilerine ilişkin görüşler:

1- Yapı içindeki tesislerin yapılmasına ilişkin 35. maddenin (i) bendinde tüm tesislerin açık ve/veya ilgili standarda uygun bu standartlarda ön görülen tüm tip testleri yapılmış metal muhafazalı tip hücreler/anahtarlama ve kumanda tesisleri kullanılmasına yönelik madde yeniden düzenlenmelidir.

(Not: Düzenlemede; "tip testleri yapılmış malzeme kullanılmak koşulu ile yetkili proje onay makamlarınca onaylanmış ve benzeri tip test raporu almış metal muhafazalı tip hücreler/anahtarlama ve kumanda tesisleri de kullanılabilir" ibaresi eklenebilir. AG)

2- Transformatör tesislerine ilişkin 37. maddenin (e) bendi iptal edilmelidir.

3- Aynı maddenin (f) bendine transformatörlerin 400 kVA'ya kadar (dahil) direğe de tesis edilebilecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.

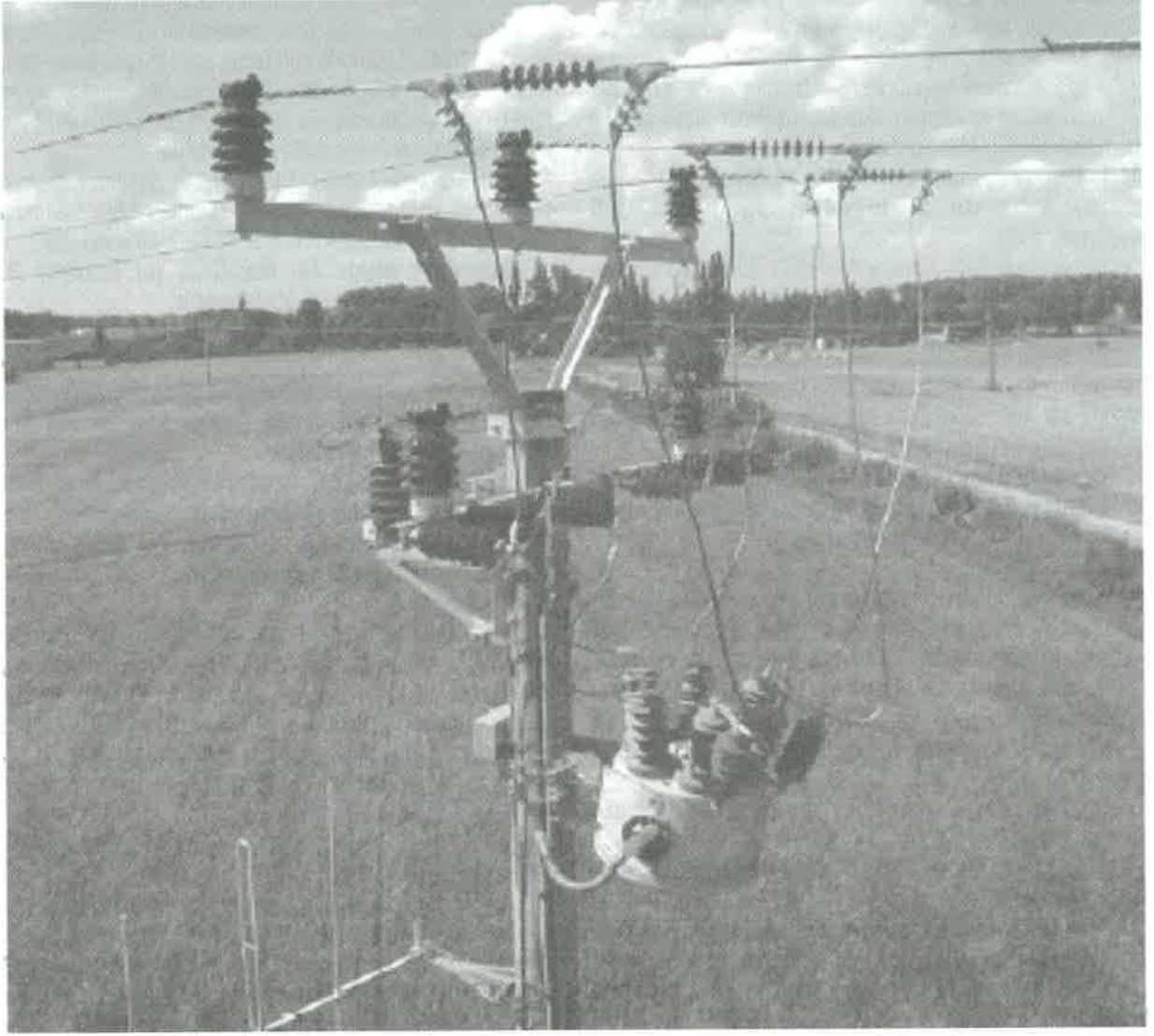
4- Diğer değişiklik önerileri uygun bulunmuştur, ancak 60. maddedeki (olası) değişikliğin ne olacağı dikkatle izlenmelidir."

Üyelerimizden de yukarıdaki konular başta olmak üzere görüşlerini Odamıza bildirmelerini bekliyoruz.

Elk. Müh. H. Avni GÜNDÜZ
havni.gunduz@emo.org.tr

DİREK TİPİ KESİCİLER ve YÜK AYIRICILARI

Elektrik Dağıtım Hatlarında, özellikle hatlar istenilenden biraz daha uzun ve arıza halinde enerjisiz kalan trafo sayısı fazla veya arıza arama-tarama süresi arazi koşullarından dolayı uzun zaman almakta ise hattın belli noktalardan ayrılması (kesilmesi) ve tekrar enerjilendirilmesi istenir.

Ülkemizde bunu yapmak amacıyla Kesici Ölçü Kabinler (KÖK)

kullanılmaktadır. Doğal olarak bir giriş hücresi ve bir çıkış hücresi ile ölçü hücresi yapımı, uygun yer bulunması ve bina yapımı hem maliyet açısından hem montaj süresi açısından zorluklar içermektedir.

Bu ve benzeri sakıncaları gideren tipik bir direk tipi kesici fotoğrafı yukarıda görülmektedir.

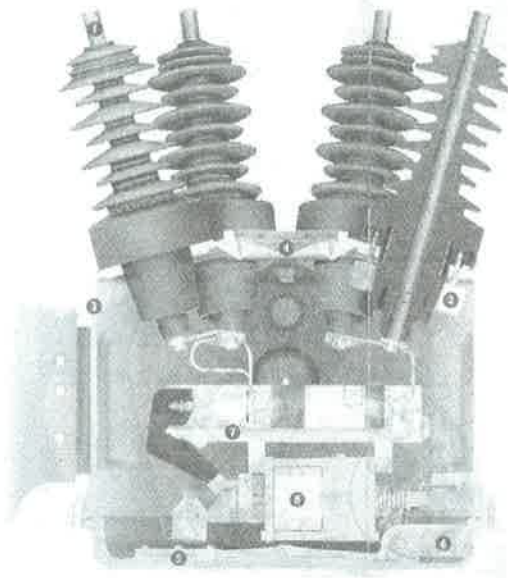
Gerektiğinde direk üstüne yatay konumda bir ayırıcı da konularak

ayırıcı-kesici kombinasyonu sağlanabilir. Dolayısıyla gelişen röle tekniği veya daha basit olarak arıza akımını gösteren cihazları da kullanarak arızalı kısmın ne tarafta kaldığı rahatlıkla görülebilir. Direk tipi kesiciler 36kV'a kadar imal edilebilmektedir. Avrupa'da kullanılanlar 24kV olanlarıdır. Beyan akımı 630A'e kadardır.

Aşağıda bu tip bir kesicinin (recloser olarak da adlandırılmaktadır) kesit resmi

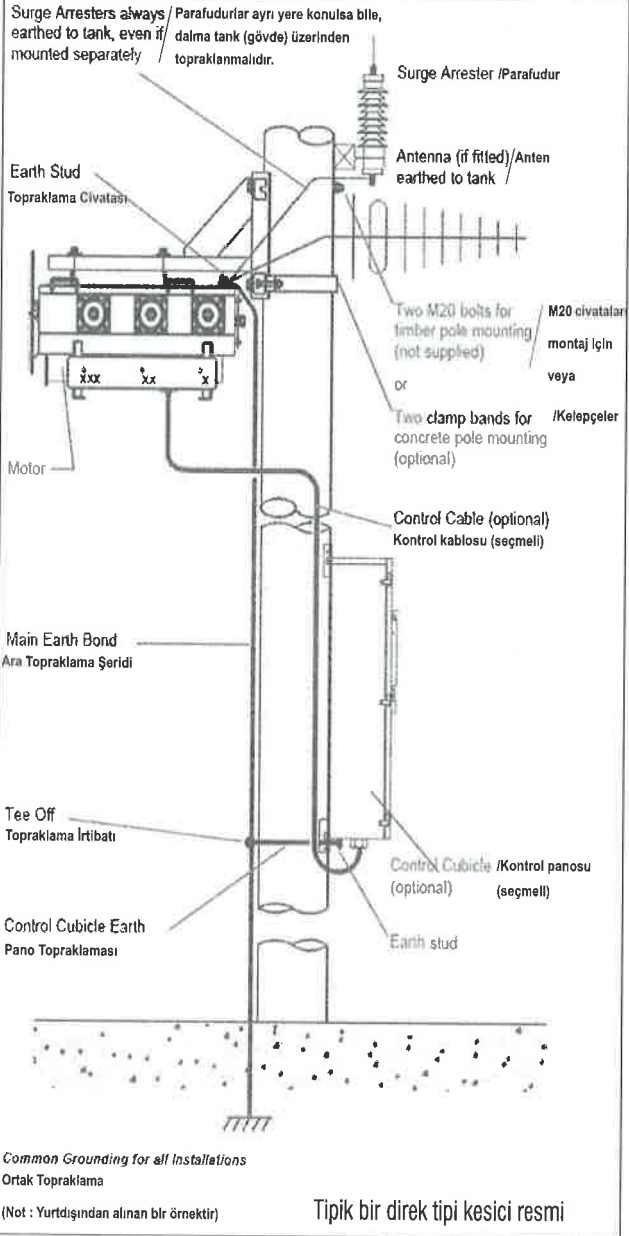
görülmektedir. İstanka ve/veya uzatma kolu yardımıyla da açma yaptırılabilir.

Akım trafoları tankın içerisine monte edilmektedir ve akım ve gerilim bilgilerini elde ettikten sonra bunları işleyerek istenilen fonksiyonda kullanmak mümkün olmaktadır.

Yukarıda belirtilen özelliklerinden dolayı hem kullanıcıların hem de üreticilerin harici direk tipi yük ayırıcılarını ve /veya kesicileri üretim programlarına almaları ve bu cihazların kullanımlarının yaygınlaşması halinde, özellikle kırsal alanlarda akıllı ve haberleşmeyi sağlayan röleler yoluyla şebeke işletmeciliğinde hızlı ve etkin müdahaleler yapılabileceği görülmektedir.

NOT: Halen ithal olan bu cihazlar oldukça pahalı olduğundan sipariş sırasında kesici veya yük ayırıcısı olup olmadığına, karakteristik değerlerine dikkat edilmelidir.

YANLIŞ NEREDE?

Geçen Sayının Yanıtı : Ana kesici arızalanmış ve geçici(?) olarak kesiciyi söküp barayı kısa devre edilmiş. Resimden de görüleceği gibi kısa devre kablo ile yapılmış ancak usulüne uygun yapılmadığından o da tahrip olmuştur. Anlaşılan geçici işlem kalıcı hale geldiği gibi sistem korumasız kalmıştır.

Bu Sayının Sorusu →

Elk. Müh-Mehmet GÜZEL
mehmet.guzel@emo.org.tr

HABERLER... HABERLER... HABERLER... HABERLER...

• İstanbul Büyükçekmece'deki "Mimar Sinan Cami Yaptırma Derneği" cami yapımına bağış toplamak için "cennet tapusu" vaat etme yolunu seçti. Dernek yöneticileri şantiye binası üzerine "Cami inşaatımızın iki minaresini satıyoruz, tapusu cennette verilecektir. Duyurulur" yazısı astı. Mimar Sinan'ın estetik kaygılarla artırdığı minare sayısının günümüzde ruhsatsız ve projersiz yapılan camilerde artmasının nedeninin "vaad" le ilgili bilemiyoruz, ama her şey de öte tarafa bırakılmıyor. Samsun Kadıköy Camii'nde "promosyonlu Kuran kursları" başladı. İl Müftüsü'nün de destek verdiği ve diğer camilerde yaygınlaştırmayı düşündüğü uygulamada Kuran kurslarına katılanlara bisiklet, bilgisayar, cep telefonu dağıtılacağı açıklandı. Çocuklara dünyevi, büyüklere uhrevi promosyon.

• Yaşlıları okula hazırlanırken, Hindistanlı beş yaşındaki Saurabh Nagvanshi her gün karakola gidiyor. Suçlu olduğu için değil, Saurabh bir polis. Hindistan'daki yasalara göre ölen devlet memurunun yerine, memurun ailesinin bir üyesi geçebiliyor. Yaş sınırı olmayan bu uygulamada pek çok aile geçim zorluğu içinde olduğundan çocuklarını "işe" gönderiyor. Hem yoksulluğa hem de karakol imajını çare, acaba Türkiye'de de uygulanabilir mi?

• Meksika'da bulunan Guanajuato devlet kilisesi ayinlerin sık sık telefon sesleri ile bölünmesi üzerine cep telefonlarının kiliselerde kullanılmaması için kampanya başlattı. Kampanyanın ana sloganı çok çarpıcı. "Tanrı seni arayacak ama telefonla değil"

• Susurluk hükümlüsü MİT eski görevlisi emekli yarbay Korkut Eken cezaevi çıkışında milli bir kahramana dönüştürülmüştü. Kahramanımız bu defa mafya babası Kürşat Yılmaz'ın suç örgütüne yardım ve yataklıktan 1 yıla kadar hapisle yargılanıyor. Ya cezaevi çıkış seremonisini sevdi, ya da "suçlularla mücadelede" açtığı arayı kapatmaya çalışıyor.

• Rütbesi indirilen şimdinin köşe yazarı Ertuğrul Özkök terfi için elinden geleni yapıyor. Bir köşe yazısında "İsteyen herkes Amerika karşıtı olabilir. Amerika'yı eleştirebilir. Ama bir Türk olarak Amerikan düşmanlığı yapmanın hiçbirimize yararı yoktur" diyen Özkök Türkler'in Amerika'yı sevme zorunluluğunu kendi mecburiyetinden dillendiriyor.

• İnekler insanoğlundan intikam alıyor. Nijerya'da yol kenarında beklemekte olan bir otobüs şoförü ineğin saldırısına uğradı. Otobüs şoförü tüm çabalara karşın kurtarılamazken saldırı sonrası inek gözaltına alındı. Denizli'ye bağlı Karakurt Köyü'nde bir inek, minibüsle nakledilmek istenmesine itirazlarının dikkate alınmaması sonrası yaşanan trafik kazasında ön camdan çıkarak yaralanan şoför ve yardımcısına "ilk yardım yapmadan" otlamayı sürdürdü. Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde ise otlattığı ineği serçe parmağına bağlayan yaşlı kadının, hayvanın huysuzlanıp kaçması sonucu parmağı koptu. Yıllarca trenli karikatürlerle horlanan ineklerin her yerde Selçuk Erdem'i aradığı, son ve büyük intikamlarını ondan alacakları iddia ediliyor.

Selçuk ERDEM

• Türkiye kara nakliyeciliğinde Avrupa'nın "en iyi" ülkesi. Taşınan malların %90'ı için karayolunu kullanan ülkemiz Avrupa'da lider ülke oldu. Malların çoğu, yine Avrupa birincisi olduğumuz trafik kazaları yüzünden yerine ulaşamasa da birinciliğin iyisi kötüsü olmaz.

• Mercedes-Benz Türk A.Ş.'nin otobüs fabrikası açılışında konuşan Başbakan Erdoğan Belediye Başkanlığı döneminde herkesin Mercedese binmesi çaba gösterdiklerini söyleyerek "... baktım bu da yetmiyor, bir adım daha atalım hayatlarında Mercedes otomobil kullanmayanların hiç olmazsa şu cenazelerini Mercedes araçlarla taşıyalım. Mercedes araçlardan cenaze araçları yapmaya başladık" Yurttaşlarını Mercedes marka cenaze arasına bindirmekten mutlu olan bir Başbakan.

